

Hrvatsko arhivističko društvo

3.-7. lipnja 2024.
PROGRAMSKA KNJIŽICA

Sadržaj

Arhivska djelatnost	4
Hrvatski državni arhiv.....	7
Državni arhiv u Bjelovaru	10
Državni arhiv u Dubrovniku	12
Državni arhiv u Gospiću	15
Državni arhiv u Karlovcu	16
Državni arhiv za Međimurje	17
Državni arhiv u Osijeku.....	18
Državni arhiv u Pazinu	21
Državni arhiv u Rijeci.....	23
Državni arhiv u Slavonskom Brodu	25
Državni arhiv u Sisku.....	28
Državni arhiv u Splitu.....	30
Državni arhiv u Šibeniku.....	31
Državni arhiv u Varaždinu.....	32
Državni arhiv u Virovitici.....	34
Državni arhiv u Vukovaru.....	35
Državni arhiv u Zadru.....	36
Državni arhiv u Zagrebu	38
Hrvatski memorijalno dokumentacijski centar Domovinskog rata	40
Znanstvena knjižnica Zadar.....	41
Knjižnice grada Zagreba	42
Hrvatski glazbeni zavod.....	43
Hrvatsko arhivističko društvo.....	45
Međunarodno arhivsko vijeće - <i>International Council on Archives (ICA)</i>	46

Međunarodni dan arhiva

Međunarodni dan arhiva u Hrvatskoj je prvi puta obilježen 2009. Navedeni je datum izabran u sjećanje na dan osnutka Međunarodnoga arhivskog vijeća (The International Council on Archives – ICA) 1948. godine. Ta je međunarodna stručna udruga posvećena učinkovitom upravljanju zapisima te očuvanju, zaštiti i korištenju svjetske arhivske baštine stručnom suradnjomarhivskih i drugih stručnjaka za upravljanje zapisima diljem svijeta. Arhivi stoga svake godine godine taj dan – a posljednjih nekoliko godina, također na inicijativu ICA – cijeli tjedan, odgovarajućim programima nastoje sa svojim postojanjem i djelovanjem upoznati i senzibilizirati lokalne, područne i nacionalne zajednice u kojima djeluju, a Međunarodno arhivsko vijeće sveukupnu svjetsku javnost pokušava upoznati s arhivskom baštinom i suvremenim zapisima (koji će to također jednom postati), koji su povjereni nasrb arhivskim stručnjacima.

Hrvatsko arhivističko društvo koordinator je programa Međunarodnoga dan arhiva u Hrvatskoj, a prigodnim programima taj *Tjedan* obilježavaju sve arhivske ustanove u okviru javne arhivske službe, kao i resorno Ministarstvo kulture i medija RH. I ove smo godine pokušali u događanja uključiti i druge informacijske i baštinske ustanove, pa su nam se tako u obilježavanju pridružile pr. Znanstvena knjižnica u Zadru, te Hrvatski glazbeni zavod. Premda su vrata arhivâ i drugih srodnih ustanova uvijek otvorena korisnicima različitih profila, tih se dana svi građani pozivaju na dodatno svečarsko praćenje naših programa kao neobavezni posjetitelji i pratitelji prigodnih izložbi, predavanja, radionica, skupova, predstavljanja izdanja te drugih promotivnih aktivnosti *in vivo*, ali također i mnoštva novih online dostupnih sadržaja.

Hrvatsko arhivističko društvo kao koordinator obilježavanja Međunarodnoga tjedna arhiva u lipnju 2024., predlaže svim arhivskim ali i drugim zainteresiranim ustanovama, udrugama, pravnim subjektima i pojedincima u RH, temu zajedničkoga naslova:

- *U planine!*

Naime, u ovoj nas godini očekuju mnoge lijepe obljetnice vezane uz planine, planinarenje, a onda i ostale teme vezane uz planine, šume, gore, ... i sve ostalo što možemo vezati uz taj ambijent:

- 1569. u Veneciji objavljene Zoranićeve *Planine*,

- 1874. na Klek se uspinju Vladimir Mažuranić, Bude Budisavljević i Johannes Frischauf – koji nakon toga u Zagrebu osnivaju:
- 1874. Hrvatsko planinsko društvo (HPD), stoga se ove godine i službeno obilježava 150 godišnjica organiziranoga planinarenja u Hrvatskoj,
- 1874. u Ogulinu je rođena autorica Šume Striborove, Ivana Brlić Mažuranić,
- 1889. na Sljemenu je podignuta „željezna piramida“ (kasnije preseljena na Japetić) – najstariji objekt u Hrvatskoj koji i danas služi planinarima,
- 1889. – 1979. Ante Premužić, šumarski inženjer, inicijator, projektant i graditelj brojnih šumarskih i planinarskih putova po [Velebitu](#), [Plitvičkim jezerima](#), [Rabu](#), [Mljetu](#) i [Krku](#),
- 1899. lugar Jakob Mihelčić iz Begova Razdolja vodi Dragutina Hirca po Velikoj Kapeli – prvi planinarski vodič,
- 1904. prvi tiskani planinarski vodič - *Vodič u goru zagrebačku* Vjekoslava Novotnija,
- 1929. tiskan *Vodič po Velebitu* Josipa Poljaka,
- 1944. Tibor Sekelj osvaja Akonkagvu, prvi uspon iznad 6000 metara (6962 m),
- 1949. obnovljen Planinarski savez Hrvatske (1945. među ostalim je udrugama bilo zabranjeno i Hrvatsko planinsko društvo),
- 1979. prvi uspon Stipe Božića na Mount Everest,
- 1994. raspuštanje legendarne Velebitske satnije iz Domovinskoga rata - ratni put te postrojbe poznate planinarima i gorskim spašavateljima, započeo je 28. rujna 1991. akcijom spašavanja i pomoći u kretanju stanovnika starije dobi koji su iz Svetog Roka, Lovinca i Ričica od srpske agresije potražili spas zbjegom preko južnog Velebita. Taj datum svojevrsan je rođendan Planinske satnije Velebit, iako je njeno stvarno osnivanje počelo još u proljeće te godine u prostorijama Hrvatskoga planinarskog saveza u Kozarčevoj ulici u Zagrebu pod vodstvom poznatog alpinista i gorskog spašavatelja Jerka Kirigina, poslije i ratnog zapovjednika Planinske satnije Velebit,
- 2009. hrvatska ženska ekspedicija osvaja Mount Everest,
- 2024. umro Željko Poljak, doajen liječnik-planinar; u radu Hrvatskog planinarskog saveza sudjelovao je više od 75 godina, član izvršnog i nadzornog odbora, predsjednik ekspedicijskog odbora, Gorske službe spašavanja i predsjednik Saveza (1981. – 1983.); autor s najviše planinarskih knjiga i članaka u Hrvatskoj,
- 5. lipnja - Dan zaštite planinske priroda Hrvatske, ...

I ove smo godine priredili te distribuirali digitalnu programsku knjižicu s podacima o svim događanjima kojima arhivske i druge ustanove u Hrvatskoj ove godine obilježavaju taj tjedan.

Dr. sc. Silvija Babić, arhivska savjetnica
predsjednica Hrvatskoga arhivističkog društva

Arhivska djelatnost

Arhivska je djelatnost u društvu imala svoj povijesni razvoj u kojemu je mijenjala naglaske na pojedine aspekte svoje uloge. Čuvanje isprava za dokazivanje prava i povlastica naglašavalo je imovinsko-pravnu stranu ove djelatnosti, čuvanje dokumenata uprave i pravosuđa isticalo je političko-upravni aspekt, a čuvanje zapisa za povijesna i druga istraživanja omogućavalo je dokazivanje nacionalnih interesa. Čuvanje pak sveobuhvatnoga arhivskoga gradiva kao memorije ukupne zajednice trajno uokviruje temeljnu baštinsku zadaću arhivske djelatnosti.

Povijesni je razvoj dakle naglašavao pojedine aspekte te djelatnosti, a postupno se oblikovala i javna arhivska služba i definirane su njezine funkcije kao servisa države i građana. Ona danas svojim djelovanjem na području zaštite, preuzimanja, prikupljanja, obrade, čuvanja i korištenja arhivskoga gradiva, odgojno-obrazovnih i kulturnih aktivnosti, interdisciplinarnе i interinstitucionalne suradnje ima presudno važnu javnu ulogu i upravlja važnim procesima u interesu zajednice. Time trajno utječe na proces oblikovanja javne memorije i u Hrvatskoj. Arhivistički rad stoga treba promatrati u kontekstu širem od samog područja kulture i treba razlikovati njegovu ulogu i njegove rezultate u javnom i privatnom sektoru. Arhivska djelatnost i arhivska struka pri tome u prvom redu moraju biti podložne imperativu istine i imperativu općeg javnog dobra.

Javna je arhivska služba ipak samo jedan segment djelovanja struke koju nazivamo arhivskom. Na međunarodnome planu postoji niz različitih pristupa i modela arhivske službe koji obuhvaćaju javne i privatne stvaratelje, imatelje i korisnike arhivskoga gradiva najrazličitije provenijencije. Divergentnost arhivske službe, arhivskoga djelovanja ili arhivske teorije i prakse najlakše se može uočiti sagledavajući članstva i djelovanje Međunarodnog arhivskog vijeća, osobito kroz rad njegovih pojedinih sekcija (ICA Professional Sections). U tom širokom prostoru svoje mjesto imaju javni nacionalni i drugi arhivi na različitim

razinama, ali jednako tako postoji interes i za privatnim arhivima čija je zadaća prikupljanje, zaštita, čuvanje, stručna obrada zapisa i pružanje informacija i usluga na temelju tih zapisa.

U Hrvatskoj glavninu arhivske djelatnosti obavlja javna arhivska služba. U okolnostima stabilnih društava javna arhivska služba uobičajeno redovito brine za gradivo državnih, područnih i lokalnih političkih tijela i javnih ustanova. U tranzicijskim okolnostima javna arhivska služba, osim brige za gradivo tih tijela i ustanova, jedina može imati snagu i potencijale temeljem kojih može voditi brigu o ukupnoj memoriji naroda ili države, odnosno zajednice narodâ ili državâ. To je osobito važno na onim prostorima koji su imali turbulentnu povijest protkanu trajnom tranzicijom i mijenama. Iznimno je važno to osvijestiti danas, kad već neko vrijeme i u međunarodnome prostoru preteže stav da osim javnoga gradiva memoriju narodne i političke zajednice čini ono što možemo nazvati sveobuhvatnim arhivom; što uvelike obuhvaća i privatno gradivo razasuto kod različitih posjednika. Važnost arhivskoga gradiva privatnog karaktera sve se više naglašava i u arhivskoj teoriji i praksi zemalja Europske unije i šire. Suvremenim umrežavanjem informacija stvaraju se novi okviri „lokalnih, regionalnih i nacionalnih memorija i povijesti, ali također povijesti i identiteta političkih, religijskih i drugih društvenih skupina, kao i živih povijesti pojedinaca i obitelji“.

Međutim, već su neko vrijeme javni resursi na kojima se temelji oblikovanje identiteta, znanja, kulture i baštine postali predmetom interesa ekonomskoga menadžmenta koji ih vidi značajnim komercijalno-iskoristivim bazenom za ostvarivanje profita. Istovremeno pojedine struke kao materijalni čuvari tih resursa, kao i samozatajni intelektualni radnici koji oblikuju identitet i znanje o baštini i kulturi, u opasnosti su da u znatnoj mjeri izgube iz ruku resurse koji su esencija identiteta. U tom smislu arhivski su i srodni stručnjaci dodatno odgovorni za stjecanje novih kompetencija kako bi se oduprli dijelu besmislene i štetne komercijalizacije neprofitnih sektora javnoga djelovanja u kulturi i znanosti.

Organizirana zajednica/društvo javnoj arhivskoj službi stoga povjerava brigu za informacije, dokumentarno znanje i arhivsku baštinu kao temelj identiteta na koji se nadograđuje konstrukt suvremenoga društva. Stoga i pitanja usmjeravanja i financiranja javne arhivske djelatnosti zahtijevaju veliku stručnu i političku ozbiljnost u daljnjim odlukama i postupcima.

Dr. sc. Dražen Kušen, arhivski savjetnik
(član Hrvatskoga arhivističkog društva i njegov prethodni predsjednik)

PROGRAMI
ARHIVSKIH I
DRUGIH
USTANOVA

Hrvatski državni arhiv

Marulićev trg 21
10000 Zagreb
tel.: 01 4801 999
faks: 01 4829 000
Ravnatelj: dr. sc. Dinko Čutura
e-pošta: hda@arhiv.hr
<http://www.arhiv.hr/>

03. lipnja 2024.

I.

10:00 sati.

Premijera filma *Po planinama s Eugenom Kumičićem*
Autor(i) programa: Ivana Baković, Ivana Marinović, Mladen Burić

12:00 sati.

Svečano otvorenje izložbe *U planine!*
Autor(i) programa: Ivana Baković, Marijana Jukić i Ivana Marinović
Trajanje programa: Lipanj- rujanj 2024.

Program obuhvaća:

I.

Film predstavlja najatraktivnije dijelove iz višesveščanih dnevnika Eugena Kumičića koje čuvamo u HDA, posvećenih njegovim putovanjima kroz planinske lance diljem svijeta.

II.

Izložbom predstavljamo relevantno gradivo koje prati razvoj i povijest hrvatskog planinarstva kroz fondove i zbirke pohranjene u Hrvatskom državnom arhivu, a pratit će je i prikazivanje digitalno restauriranog filma *Velebit* (dokumentarni, r. Kamilo Brössler, 1932., c/b, nijemi, 35 min.).

04. lipnja 2024.

I.

12:00 sati.

Prezentacija *Sačuvana priroda unutar stranica knjige - priča o jednom herbariju*
Autor(i) programa: Marijana Mimica Tkalčec
Trajanje programa: 04. lipnja 2024.

II.

12:30 sati.

Predavanje *Proizvodnja papira i planine: njihova uloga i prisutnost u motivima vodenih znakova*

Autor(i) programa: Suzana Njegač

Trajanje programa: 04. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

I.

Prezentacija postupka restauriranja herbarija Gramina Hungarica. Riječ je o herbariju od devet svezaka, kojega je pod uredništvom Árpáda Degena objavila Mađarska kraljevska državna stanica za ispitivanje sjetvenog sjemena u Budimpešti. Hrvatski prirodoslovni muzej posjeduje četiri sveska (II, III, V i VI) u kojima se nalaze 42 herbarijska lista s biljkama iz porodice trava sakupljenih na području Hrvatske, a koji su trenutno u postupku restauracije u Središnjemu laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva. Herbarij će se moći pogledati u izvorniku.

II.

Predavanjem i prezentacijom izvornika autorica će nas provesti kroz stare dokumente i knjige koje sadrže vodene znakove s motivom planina, ili su u obliku raznolikih i osebujnih motiva vezanih uz planinsku floru i faunu.

05. lipnja 2024.

I.

13:00 sati.

Svečano preuzimanje ostavštine Željka Poljaka

Autor(i) programa: Marijan Bosnar

Trajanje programa: 05. lipnja 2024.

II.

14:00 sati.

Izložba i predavanje *Stipe i Viki – 50 godina prijateljstva i najvećih alpinističkih uspjeha*

Autori izložbe i predavači: Stipe Božić i Viki Grošelj

Program obuhvaća:

I.

Počasna gošća: darovateljica Slavica Maletić Poljak, supruga

II.

Živom riječju autora koje ne treba posebno predstavljati, prošetat ćemo kroz izložbu i doživljaje ovih dvaju vrhunskih svjetskih alpinista tijekom 50 godina suradnje.

06. lipnja 2024.

I.

10:00 sati.

Dječji dan *Svjež zrak, bistar um, sretno srce*

Autor(i) programa: Darija Hofgräff Marić

Trajanje programa: 06. lipnja 2024.

II.

17:00 sati.

Filmski četvrtak na temu *Filmom u planine*

Autor(i) programa: Juraj Kukoč

Trajanje programa: 06. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

I.

Predavanje o povijesti i značaju planinarstva i alpinizma u Hrvatskoj uz radionicu o vezanju čvorova koji se koriste u raznim situacijama i za razne potrebe (osiguranje, penjanje, spuštanje...).

Predavači: Ivana Skočić i Ferdinand Mikulić

II.

Premijera filmova Planinarstvo Hrvatske 50-tih godina (1951.-1953., c/b, nijemi, 14 min), Slet planinara 1954. godine (snim. Antun Markić, 1954, c/b, 20 min), Gorski kotar (r. Branko Majer, 1956, c/b, 12 min.).

Gost predavač: Ernest Tušek, predsjednik Hrvatskog planinarskog društva Stupnik

07. lipnja 2024.

Na Sleme, na Sleme, na Sleme – izlet Leustekovom stazom

Državni arhiv u Bjelovaru

Trg Eugena Kvaternika 6
43000 Bjelovar
tel.: 043 244 487; 220 488
Ravnateljica: Martina Krivić Lekić
e-pošta: pisarnica@dabj.hr
<http://www.dabj.hr/>

14. lipnja 2024.

Državni arhiv u Bjelovaru, mjesto održavanja Gradski muzej Bjelovar

Internetska poveznica događaja: <http://www.dabj.hr/>

10:00 sati.

Stručno-znanstveni skup *Grad su ljudi*

Autor(i) programa: Ogranak Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora Bjelovar, Državni arhiv u Bjelovaru, Narodna knjižnica Petar Preradović Bjelovar

Trajanje programa: 10:00-13:00 sati.

Program obuhvaća:

Akademijin Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru na čelu s prof. Vladimirom Strugarom predstavio je 2021. godine ideju o potrebi održavanja stručno-znanstvenog skupa s nazivom *Grad su ljudi* u okviru gradske manifestacije *Terezijana*. Odlaskom profesora Strugara u mirovinu, Državni arhiv u Bjelovaru zajedno sa svim suorganizatorima predstavlja ovogodišnji program:

Otvorenje skupa 10,00–10,30

Prigodni glazbeni program – Vokalni sastav Ogranka Matice hrvatske u Bjelovaru
Izlaganja (10,30–11,30)

- Profesor Dragutin Grganić – Dubravka Grganić Rožman, prof., mr. sc. Zorka Renić, Valerija Turk Presečki, prof.

- Eduard Špoljar, pedagog i kazališni redatelj – Mladen Medar, dipl. arheo. i dipl. pov. umj.

- Karla Kolesarić – zaboravljena književnica i humanitarka – Slavica Trgovac Martan, mag. nov.

Stanka (11,30–11,50)

Izlaganja (11,50 do 12,30)

- Bjelovarski gradski načelnik Dražen Kvaternik (1932. – 1935.) – od šestosiječanjskog režima do bazena *Draženovac* – dr. sc. Željko Karaula

- O životu i radu Vladimira Grdinića – Željka Barlović Ferenčak, mag. pharm.
Rasprava (12,30 – 13,00)

Moderatorica skupa: Ivana Blažeković, mag. bibl.

20. lipnja 2024.

Državni arhiv u Bjelovaru

Internetska poveznica događaja: <http://www.dabj.hr/>

13:00 sati.

Otvorenje izložbe *Povijest Roma na bjelovarsko-bilogorskom području*

Autor(i) programa: Danijel Vojak

Trajanje programa: 20. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

U suradnji s Institutom društvenih znanosti Ivo Pilar predstavljamo izložbu „Povijest Roma na bjelovarsko-bilogorskom području“, autora dr. sc. Danijel Vojak (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb) uz suradnike Sunčicu Markanović i Nevena Kovačeva. Cilj izložbe je pokazati iznimno bogatu i zanimljivu povijest romskog naroda na bjelovarsko-bilogorskom području, prepunu dinamičnih povijesnih procesa.

Povijest Roma započinje u Indiji, gdje im je predomovina, iz koje su se iseljavali u brojnim migrantskim smjerovima kroz povijest. Kao i kod drugih naroda, njihove migracije bile su uzrokovane nepovoljnim političkim, vojnim i gospodarskim prilikama, zbog čega su upravo u 14. st. masovno naseljavali europsko područje. Jedan dio romskih migracija odvijao se od druge polovine 14. st. na hrvatska povijesna područja, točnije rečeno na područja kasnosrednjovjekovnih urbanih središta Dubrovnika i Zagreba. Prema dostupnim povijesnim izvorima, Romi ubrzo nakon toga naseljavaju druga hrvatska područja, a jedno od njih bilo je bjelovarsko-bilogorsko područje. Romi na ovom području dijelili su sličnu povijest svojih sunarodnjaka na drugim hrvatskim (i europskim) područjima, a ona se većinom temeljila na politici progona i asimilacije, koja je svoj vrhunac imala za vrijeme Drugog svjetskog rata.. Romi su uspjeli preživjeti te je nakon rata upravo bjelovarsko-bilogorsko područje bilo jedno od središta razvoja romskog društvenog, političkog i gospodarskog djelovanja. Romi su sudjelovali u Domovinskom ratu, a danas putem brojnih kulturnih i društvenih organizacija aktivno sudjeluju u razvoju ovog područja.

Državni arhiv u Dubrovniku

Sv. Dominika 1

20000 Dubrovnik

tel.: 020 321 031; 020 321 032

Ravnateljica: Nikolina Pozniak

e-pošta: dad@dad.hr

<http://www.dad.hr>

05. lipnja 2024.

Državni arhiv u Dubrovniku - Arhivski sabirni centar Metković-Opuzen-Ploče

Internetska poveznica događaja: <http://www.dad.hr>

18:30 sati.

Predavanje *Dolina Neretve na starim planovima, kartama i zemljovidima*

Autor(i) programa: Djelatnici Arhivskog sabirnog centra Metković-Opuzen-Ploče

Trajanje programa: 05. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Reljef doline Neretve pretrpio je kroz povijest značajne promjene. Najveći utjecaj na današnji izgled njezine delte imala je regulacija toka rijeke Neretve u 19. stoljeću potaknuta potrebom za uspostavljanje stabilnog plovnog puta do Metkovića, kao dijela prometnog koridora od mora prema unutrašnjosti.

Arhivski sabirni centar Metković-Opuzen-Ploče osim planova, karata i zemljovida koje čuva u vlastitim fondovima i zbirkama, na topoteku dolina Neretve ima postavljenu i digitaliziranu zbirku planova, karata i zemljovida kartografske zbirke (HR-DAZD-383) Državnog arhiva u Zadru, čiji je najzanimljiviji dio upravo serija karata koje se odnose na projekt regulacije toka rijeke Neretve.

Budući je prilikom posjeta učenika osnovnih škola uočeno kako su im povijesne karte izuzetno zanimljive, ali i kako im je grandiozni graditeljski pothvat regulacije toka rijeke Neretve često nedovoljno poznat odlučili smo dodatno im ih približiti kroz predavanje i prezentaciju.

Cilj programa je zainteresirati učenike za lokalnu povijest, te ih potaknuti na samostalno istraživanje.

Predavanje je namijenjeno djeci osnovnoškolske dobi.

06. lipnja 2024.

Državni arhiv u Dubrovniku - Arhivski sabirni centar Metković-Opuzen-Ploče

Internetska poveznica događaja: <http://www.dad.hr>

09:00 sati.

Dani otvorenih vrata Arhiva.

Autor(i) programa: Djelatnici Arhivskog sabirnog centra Metković-Opuzen-Ploče

Trajanje programa: 06. i 07. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Arhivski sabirni centar Metković-Opuzen-Ploče osnovan je 2002. godine kao sastavnica Državnog arhiva u Dubrovniku. Nalazi se u Metkoviću, uz desnu obalu rijeke Neretve, u adaptiranoj stambeno-poslovnoj zgradi iz 1932. godine. U svojim spremištima čuva 80 fondova i zbirki, što čini ukupno 425 dužnih metara gradiva. Arhiv ima i vlastitu knjižnicu. U Arhivu su, do sada, priređivane različite javne aktivnosti (stručna vodstva, predavanja, izložbe), no ovo je prvi puta kako se u njemu održavaju Dani otvorenih vrata. Cilj programa je kroz organizirana stručna vodstva posjetitelje upoznati sa svrhom i funkcijom arhiva u društvu, te arhivskom službom općenito. Kroz razgled spremišnih prostorija, te knjižnice i ureda posjetitelji će imati priliku neposredno se upoznati s arhivskom građom, ali i obavijesnim pomagalima (inventarima), kao konačnim proizvodom arhivističkog sređivanja gradiva koji onda omogućuju njegovo korištenje.

Realizacijom programa planira se povećati svijest posjetitelja o važnosti arhiva kao baštinske ustanove koja čuva povijest nekog kraja, ali i gradivo koje je još uvijek aktualno za svakodnevni život građana.

Obilazak je prilagođen djeci i odraslima. Zainteresirani se mogu najaviti na e-adresu: paulina.siljeg@dad.hr ili na telefonski broj: 020/690-733.

11. lipnja 2024.

Državni arhiv u Dubrovniku – Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo (mjesto održavanja: Društveni centar Lastovo)

Internetska poveznica događaja: <http://www.dad.hr>

20:00 sati.

Dokumentarna izložba „*Palàc – gordi trag lastovske prošlosti*“

Autor(i) programa: Tonko Barčot

Trajanje programa: 11.-25. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Na mjestu Kneževa dvora u Lastovu posljednjih godina 19. st. podignuta je neorenesansna rezidencija obitelji Garbini, a koju će naslijediti obitelj Fantela. Stjecajem okolnosti, unutrašnjost ove kuće zvane Palàc sačuvala se do današnjeg dana, gotovo intaktna, i predstavlja pravu vremensku kapsulu s brojnim predmetima iz svakodnevnog života. Sačuvalo se i mnoštvo arhivskih zapisa, između ostalog i fotografije, kako pozitivni tako i

negativi na staklu i plastici. Nakon sređivanja zatečenog gradiva, digitalizacije fotografija i dijela ostalog gradiva (obiteljska pisma, trgovački katalozi, novinski članci...), Arhivski sabirni centar Korčula-Lastovo u suradnji s Općinom Lastovo, Turističkom zajednicom općine Lastovo i udrugom Dobro Dobričević, priredit će dokumentarnu izložbu, prvu takvu na Lastovu od početka svojeg rada. Izložba će uz spomenute fotografije dati povijesni pregled nastanka ove zgrade i života njezinih stanara. Prvi dio obrađuje vrijeme od stjecanja američkog kapitala Nikole Garbinija veletrgovinom jabukama u New Orleansu sredinom 19. st. do povratka na Lastovo i gradnje zgrade. Kao najmoćniji Lastovci, Garbinijevi su samosvjesno odabrali mjesto gradnje zbog simbolike nekadašnje vlasti i moći. Drugi dio pokriva razdoblje međuraća 20. st. kada u Palacu stasava obitelj Fantela – nasljednici Garbinijevih. To je vrijeme obilja, kako u Palacu u čijem prizemlju djeluje obiteljska trgovina, tako i na Lastovu koje je bescarinska zona pod talijanskom upravom. Treći dio se bavi poslijeratnim razdobljem, a poslije iseljenja dijela obitelji u Italiju. U novom socijalističkom uređenju Palac i dalje stoji kao gordi znamen veleposjedničke i građanske prošlosti, nijemi oponent novom režimu, a njegovi gospodari postaju čuvari bolje prošlosti, sluge Palaca, njihove palače i grobnice.

Državni arhiv u Gospiću

Kaniška 17

53000 Gospić

tel.: 053 560 440

faks: 053 560 441

Ravnatelj: Ivica Mataija

e-pošta: info@arhiv-gospic.hr

<http://www.arhiv-gospic.hr/>

20. lipnja 2024.

Državni arhiv u Gospiću

Internetska poveznica događaja: <http://www.arhiv-gospic.hr/>

12:00 sati.

Otvorenje izložbe *Preko Velebita*

Autor(i) programa: Ivana Nikšić Šulentić, Mario Maras

Trajanje programa: 20. lipanj-15. kolovoz 2024.

Program obuhvaća:

Međunarodni dan arhiva Državni arhiv u Gospiću obilježit će izložbom „Preko Velebita“, koncipiranom od arhivskog, muzejskog i knjižnog gradiva. Autori izložbe na 18 plakata, kroz 280 digitaliziranih dokumenata, zemljovida, fotografija, ilustracija, građevinskih nacrti i novinskih članaka, kronološki prikazuju gospodarski i društveni razvoj Srednjeg Velebita kroz prizmu prometnog povezivanja karlobaškog primorja i kontinentalne Like i Krbave preko Velebita. Razvoj planinskog i kupališnog turizma, od prve polovice 20. stoljeća, organiziranog šumarstava, čiji počeci na Baškim Oštarijama sežu u 1765. godinu, planinarstva i osnutka podružnice planinarskog društva u Gospiću, kao prve u Hrvatskoj i školstva, povezani su s idejom i realizacijom izgradnje cesta koje su kroz povijest povezivale Karlobag i Gospić preko Velebita. Od tridesetih godina 18. stoljeća i tzv. Stare Karoline, sredine 18. stoljeća i Karoline koja je bila dio većeg prometnog projekta s ciljem povezivanja zapadne Bosne s morem, preko Terezijane, te do Knežić - Kekićeve ceste iz 19. stoljeća i njezine rekonstrukcije 1968. godine.

Državni arhiv u Karlovcu

Ljudevita Šestića 5
47000 Karlovac
tel.: 047 412 366
Ravnateljica: Hrvojka Božić
e-pošta: daka-arhiv@ka.t-com.hr
<http://www.da-ka-hr/>

10. lipnja 2024.

Državni arhiv u Karlovcu

Internetska poveznica događaja: <http://www.da-ka-hr/>

12:00 sati.

Otvorenje izložbe *U planine!*

Autor(i) programa: Renato Knezac, Nevenka Kuterovac, Silvija Štakorec, Maja Vražić
Trajanje programa: 10. lipnja – 13. srpnja 2024.

Program obuhvaća:

Izložba povodom 150. godišnjice organiziranog planinarstva u Hrvatskoj fokusira se na povijest planinarstva u Karlovcu i aktivnosti Planinarskog društva „Dubovac“, Karlovac. Početci planinarstva u Karlovcu sežu u prvu polovicu 19. stoljeća: 1843. godine karlovačka je književnica Dragojla Jarnević usponom na Okić izvela prvi penjački uspon u povijesti hrvatskog planinarstva.

Organizirano planinarstvo u Hrvatskoj započinje osnivanjem Hrvatskog planinarskog društva 1874. u Zagrebu. Karlovac pritom nimalo ne zaostaje pa je već 1883. imao povjerenika HPD-a, gimnazijskog profesora Rudolfa Krušnjaka. Među istaknutim planinarima tog razdoblja bili su učitelj i književnik Stjepan Širola, pedagog Davorin Trstenjak, botaničar Ljudevit Rossi, fotograf Hinko Krapek, bankar Vladimir Krešić i učitelj Vatroslav Mužina.

Izložba pokriva nekoliko važnih razdoblja i tema:

- **Počeci planinarstva u Karlovcu (1836.-1914.):** Rani usponi i organizacija.
- **Podružnica „Martinšćak“ (1923.):** Osnutak podružnice i aktivnosti.
- **Međuratni izleti:** Detalji izleta i društvenih događanja između dva svjetska rata.
- **Stari grad Dubovac:** Omiljeno izletišta Karlovčana, predaja podružnici „Martinšćak“ na upravu i čuvanje – preimenovanje u podružnicu „Dubovac“
- **Obnova nakon 1945.:** Ponovna uspostava planinarskih aktivnosti nakon Drugog svjetskog rata.
- **1950-e i 1960-e:** Prikaz izleta i novih uspona.
- **Planinarske kuće, putovi i obilaznice:** Informacije o planinarskim kućama Kalvarija i Vodice te obilaznicama i putovima Planinarskog društva „Dubovac“, Karlovac.

Ciljana skupina izložbe ljubitelji su planinarstva, povijesti i lokalne kulture. Izložba ima za cilj educirati posjetitelje o bogatoj povijesti planinarstva u Karlovcu, potaknuti interes za planinarenje te očuvanje prirode. Očekivani učinak jačanje je lokalnog identiteta i poticanje na aktivan boravak u prirodi.

Državni arhiv za Međimurje

Štrigova 102
40312 Štrigova
tel.: 040 312 600
faks: 040 312 600
Ravnatelj: Jurica Cesar
e-pošta: dram@dram.hr
<http://www.dram.hr/>

11. lipnja 2024.

Državni arhiv za Međimurje

Internetska poveznica događaja: <http://www.dram.hr/>

18:00 sati.

Otvorenje izložbe *Kako smo gradili ZOI 84. – Građevinski Kombinat Međimurje*
12 dana kada smo bili centar svijeta – 40 godina od XIV ZOI u
Sarajevu

Autor(i) programa: Igor Mekota, Admir Nezirović i Armin Džunuzović (Državni arhiv za Međimurje i Historijski arhiv Sarajevo)

Trajanje programa: Lipanj 2024.

Program obuhvaća:

Ove godine navršava se 40 godina od održavanja XIV. Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu. Cilj ove međunarodne suradnje i izložbe u suradnji Državnog arhiva za Međimurje i Historijskog arhiva za Sarajevo je očuvanje mjesta memorije na Zimske olimpijske igre 1984. godine.

Sarajevo je bio domaćin prvih Zimskih olimpijskih igara koje je organizirala komunistička zemlja i gdje su nastupali sportaši sa suprotstavljenih geopolitičkih strana. Sarajevo je tih 12 dana održavanja Igara (8.-19. veljače 1984. godine) bio „centar svijeta” na najvećim Zimskim olimpijskim igrama do tada.

Radnici Građevnog kombinata „Međimurje” doprinijeli su Igrama tako što su izgradili ili adaptirali trećinu svih objekata visokogradnje potrebnih za održavanje samog natjecanja. Na građevinskim projektima za ZOI u Sarajevu je radilo oko 1200 radnika Kombinata. Posjetitelji izložbe imati će priliku vidjeti predstavljeno arhivsko, novinsko, fotografsko i video građivo iz fonda Građevnog kombinata „Međimurje” Državnog arhiva za Međimurje i arhivsku građu iz fonda Skupštine grada Sarajeva Historijskog arhiva Sarajevo.

Državni arhiv u Osijeku

Kamila Firingera 1

31000 Osijek

tel.: 031 207 240

faks: 031 200 337

Ravnatelj: dr. sc. Dražen Kušen

e-pošta: dao@dao.hr

<http://www.dao.hr/>

03. lipnja 2024.

Državni arhiv u Osijeku

Internetska poveznica događaja: <http://www.dao.hr/>

I.

Državni arhiv u Osijeku

09:00 sati.

Dani otvorenih vrata Arhiva.

Autor(i) programa: Djelatnici DAOS-a

Trajanje programa: 03.-07. lipnja 2024.

II.

Državni arhiv u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku (mjesto održavanja)

10:00 sati.

2. znanstveni kolokvij *Znanost u funkciji kulturne baštine*

Autor(i) programa: Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku i Državni arhiv u Osijeku

Trajanje programa: 03. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

I.

Organizirana stručna vodstva obuhvatit će stručno vodstvo kroz arhivska spremišta, izložbene prostore, čitaonicu, knjižaru i suvenirnicu.

Posjetitelji će imati prilike s jedne strane vidjeti izgled zatvorenih arhivskih spremišta i arhivsko gradivo koje se u njima čuva, a s druge strane proći kroz sve otvorene arhivske prostore s javnom namjenom, kao i dio arhivske knjižnice. U arhivskoj knjižari i suvenirnici susrest će se s bogatstvom arhivskih izdanja i zanimljivim suvenirima. U sadašnjoj zgradi se osječki arhiv nalazi od 1975. godine. Zgrada je građena početkom 18. stoljeća u sklopu izgradnje osječke Tvrđe. Ima oko 2000 kvadratnih metara prostora, od čega na arhivska spremišta otpada oko 1500 kvadratnih metara, a ostalo na druge javne prostore za

korisnike te radne prostore djelatnika. Nakon Domovinskog rata, obnovljena je 1996. godine. Od 2018. godine su dodatno uređeni prostori za javna događanja: korisnička čitaonica povezana s knjižnicom i prijemnim uredom, višenamjenska dvorana u prizemlju južnog krila zgrade, otvoreni hodnik ispod arkada u prizemlju istočnog krila zgrade kao otvoreni postav arhivskih izložaba, javno dostupan posjetiteljima 24 sata u danu i 365 dana u godini.

II.

Ovogodišnji znanstveni kolokvij organizira se u suradnji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i Državnog arhiva u Osijeku uz Međunarodni tje/dan arhiva, a cilj mu je utvrđivanje suodnosa znanstvenog i arhivskog rada te kulturne baštine.

Velik broj eminentnih znanstvenika i stručnjaka svojim će izlaganjima i raspravom dokazati tradicionalni znanstveni interes za arhivsko gradivo te tezu da je arhivsko gradivo vrijedan izvor za istraživanje kulturne baštine.

Znanstveni kolokvij uključuje i posjet Državnom arhivu u Osijeku u sklopu kojeg će biti organizirano stručno vodstvo kroz izložbu *Knifer i Osijek – 100 godina od rođenja*.

04. i 06. lipnja 2024.

Državni arhiv u Osijeku – dvorana

Internetska poveznica događaja: <http://www.dao.hr/>

04. lipnja 2024. 19:00 sati, 06. lipnja 2024. 10:00 sati.

Radionica: *Piši priču, otputuj u povijest!*

Autor(i) programa: Erika Žilić Vincetić

Trajanje programa: 04. lipnja 2024. 19:00 – 20:00, 06. lipnja 2024. 10:00 – 11:00

Program obuhvaća:

Radi se o radionici koja spaja arhivske izvore s kreativnim pisanjem.

Polaznici će dobiti priliku kroz povijesne događaje, fotografije i karte iz fundusa Državnog arhiva kreativno se izraziti pisanjem. Žanr koji je najčešći kod ovakvog načina pisanja je povijesna fikcija, koja je u današnje vrijeme vrlo popularna, ne samo u književnosti, nego i na filmskom platnu.

Prije početka pisanja, polaznici će dobiti kratke upute kako uopće pisati, a zatim će na uvid dobiti arhivske izvore uz koje će se svakome zasebno pokrenuti mašta. Nakon kreiranja kartice likova, točnog mjesta gdje će se radnja odvijati kao i vremena u kojem će se događati, polaznici će prionuti na pisanje. Kao proizvod ove radionice, očekujemo da će se iz nje izroditi vrlo zanimljive kratke priče ili čak začeci povijesnih romana.

Voditeljica radionice Erika Žilić Vincetić autorica je dva romana žanra povijesna fikcija „Priča o kugi i nevidljivom Edgaru“ te „Priča o kugi i vještici Agati“

Ciljna skupina su mladi i odrasla dob.

05. lipnja 2024.

Državni arhiv u Osijeku – dvorana

Internetska poveznica događaja: <http://www.dao.hr/>

19:00 sati.

Predavanje *Arhivski izvori za slavonsku povijest u mađarskim crkvenim arhivima*

Autor(i) programa: Zdenko Samaržija, Dražen Kušen

Trajanje programa: 05. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Povjesničar s velikim istraživačkim iskustvom govorit će o svojim istraživanjima i izvorima za povijest Slavonije, Baranje i Srijema u mađarskim crkvenim arhivima.

Program je dio cjelovitog godišnjeg programa Arhivske srijede – niza predavanja o izvorima za povijest Slavonije, Baranje i Srijema u inozemnim arhivima.

Ciljna skupina: mladi i odrasli.

07. lipanj 2024.

Državni arhiv u Osijeku

Internetska poveznica događaja: <http://www.dao.hr/>

12:00 sati.

Otvorenje izložbe *U planine!*

Autor(i) programa: Ivana Čurik, Ljiljana Arambašić

Trajanje programa: Lipanj 2024.

Program obuhvaća:

Hrvatsko arhivističko društvo kao koordinator obilježavanja Međunarodnoga tjedna arhiva u lipnju 2024., predložilo je svim arhivskim i drugim ustanovama, udrugama, pravnim subjektima i pojedincima u RH temu zajedničkoga naslova: *U planine!* budući da nas u ovoj godini očekuju mnoge lijepe obljetnice vezane uz planine, planinarenje i sve ostalo što možemo vezati uz taj ambijent.

Prigodnom izložbom Državni arhiv u Osijeku obilježava obljetnicu otvorenja Planinarskog doma na Jankovcu - **3. lipnja 1934.** - čiju je izgradnju koordinirala podružnica Hrvatskog planinarskog društva "Jankovac" u Osijeku, a financijski, među ostalima, pripomoglo Gradsko načelstvo Osijeka.

Izložba Državnog arhiva u Osijeku *U planine!* donosi više o

- organiziranom planinarstvu u Osijeku,
- planinarskom domu na Jankovcu,
- promidžbenim aktivnostima planinara u Osijeku,
- te više o planinaru dr. Kamilu Firingeru!

Državni arhiv u Pazinu

Vladimira Nazora 3
52000 Pazin
tel.: 052 624 077
faks: 052 624 472
Ravnateljica: Mirela Mrak
e-pošta: dapa@dapa.hr
<http://www.dapa.hr/>

06. lipnja 2024.

Državni arhiv u Pazinu

Internetska poveznica događaja: www.dapa.hr

12:30 sati.

Panel rasprava *Arhivi i novi korisnici (istraživači)*
Autor(i) programa: Državni arhiv u Pazinu
Trajanje programa: 06. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Povodom Međunarodnog tjedna arhiva 2024. u Državnom arhivu u Pazinu održat će se okrugli stol, odnosno panel rasprava na temu Arhivi i novi korisnici (istraživači). Sveukupno trinaest sudionika panelista različitih struka i zaposlenja sudjelovat će u raspravi kojoj je cilj ukazati na arhive i arhivsku struku kao vrlo važan segment društvene zajednice, prije svega u historiografskom, kulturnom, obrazovnom, stručnom i znanstvenom smislu. Rasprava je zamišljena na način da panelisti sami iznose svoja iskustva i očekivanja od arhiva kao dijela društvene i stručne zajednice te da ukažu na eventualne poteškoće s kojima su se susretali ili da predlože načine kojima bi se komunikacija s arhivima mogla još poboljšati i povezati. Arhivisti su tako u potrazi za adekvatnim programima (npr. virtualne izložbe, razne aplikacije), modelima suradnje (npr. arhivi i turističke zajednice: bogaćenje ponude manje poznatim/nepoznatim činjenicama iz lokalne povijesti...) i prezentacije sadržaja (multimedijalni pristup, društvene mreže, prezentacija prilagođena ljudima s drugačijim potrebama...) u kojima će različiti segmenti publike zadovoljiti svoje potrebe za novim spoznajama, doživljajima, edukacijom i u konačnici zabavom.

U panel raspravi sudjeluju:

- Vladimir Torbica, pročelnik Upravnog odjela za kulturu i zavičajnost Istarske županije
- Nada Prodan Mraković, pročelnica Upravnog odjela za turizam Istarske županije
- mr. sc. Ilija Jakovljević, župnik župe Svetog Kuzme i Damjana u Fažani
- Radenko Sloković, vijećnik Gradskog vijeća Pazin
- dr. sc. Milan Radošević, Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci, Područna jedinica Pula

- dr. sc. Ivan Jurković, redoviti profesor na Odsjeku za povijest Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
- dr. sc. Marija Mogorović Crljenko, redoviti profesor na Odsjeku za povijest Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
- Daniel Bogešić, profesor Pazinskog kolegija – klasične gimnazije Pazin
- Ivan Miškulin, profesor Osnovne škole Vladimira Nazora Pazin
- dr. sc. Ivona Orlić, ravnateljica Etnografskog muzeja Istre
- Iva Ciceran, knjižničarka Gradske knjižnice Pazin
- Ivan Smoljan, kustos Muzeja Grada Pazina
- Jan Finderle, student Fakulteta hrvatskih studija

Moderator: Elvis Morina, novinar

Državni arhiv u Rijeci

Park Nikole Hosta 2
51000 Rijeka
tel. : 051 336 445
faks: 051 336 447
Ravnatelj: Markus Leideck
e-pošta: pisarnica@riarhiv.hr
<http://www.riarhiv.hr/>

10. lipnja 2024.

I.

Državni arhiv u Rijeci

Predavanja *Učka – jučer, danas, sutra*
Autor(i) programa: Državni arhiv u Rijeci
Trajanje programa: 10. lipnja 2024.

II.

Državni arhiv u Rijeci

Izložba *Povijest vinarstva na Liburniji*
Autor(i) programa: Zorica Manojlović
Trajanje programa: Lipanj- studeni 2024.

III.

Državni arhiv u Rijeci / Arheološki muzej Istre

Izložba *Arheološka istraživanja na Ćićariji (Općina Lanišće)/ Archaeological Investigation in the Ćićarija Highlands (Lanišće Municipality)*
Autor(i) programa: Tatjana Bradara, Nenad Kuzmanović
Trajanje programa: Lipanj-kolovoz 2024.

Program obuhvaća:

I.

Arhiv će povodom Međunarodnog dana arhiva organizirati niz znanstveno-popularnih predavanja pod nazivom *Učka – jučer, danas, sutra* kojima je u fokusu najveća planina istarskog poluotoka. Predstavljanjem zanimljivih tema zainteresiranoj javnosti će približili što sve rade na istraživanju i očuvanju ove planine različiti znanstvenici i stručnjaci: arheolozi, povjesničari i jezikoslovci, prirodoslovci, planinari i stručnjaci koji brinu od zaštiti, očuvanju i održivom korištenju ove planine.

II.

Izložbom se predstavlja povijest uzgoja vinove loze i proizvodnje vina na području Liburnije od srednjeg vijeka do druge polovice 20. stoljeća. Kroz arhivsko gradivo koje je vjerodostojan svjedok prošlih događaja bit će dan pregled najvažnijih tema poput obradivih površina, uređenje uzgoja i trgovine vinom, problemi zaraznih bolesti i način njihovog suzbijanja, ali i tema poput vina kao povoda za okupljanje i druženje. Svaka od ovih tema može biti zaseban predmet znanstvenog istraživanja. Ovom izložbom se javnosti predstavljaju nepoznati raznovrsni arhivski izvori važni za povijest vina i vinarstva iz upravnih, sudskih, privrednih, obiteljskih i osobnih fondova i zbirki. Cilj je širu javnost kroz ovu izložbu upoznati sa značajem arhivskih izvora i svojevrstan je poziv za istraživanje ovih i drugih tema u arhivima.

III.

Unatoč tomu što interes istraživača za Ćićariju datira još od 19. stoljeća, to je geološki zanimljivo područje arheološki još uvijek slabo poznato. Dosadašnji nalazi upućuju o naseljavanju još u prapovijesnom dobu ali i o njenom komunikacijskom značenju tj. prolazu iz zaleđa prema središnjoj Istri. Život na Ćićariji u razdoblju srednjeg i novog vijeka osim materijalnim dokazima potvrđen je i raznim pisanim dokumentima i kartama. Područje je pripadalo rašporskom feudu, a preko njegovih vrhova protezala se do 1797. godine mletačko-austrijska granica. Izložbom se predstavljaju rezultati arheoloških istraživanja, odnosno dokumentirani lokaliteti i nalazišta, koja s prekidima traju od početka 20. stoljeća do danas.

Državni arhiv u Slavonskom Brodu

Augusta Cesarca 1
35000 Slavonski Brod
tel.: 035/446-573
Ravnatelj: Josip Jagodar
e-pošta: dasb@dasb.hr
<http://www.dasb.hr>

07. lipnja 2024.

Državni arhiv u Slavonskom Brodu- Odjel u Požegi, mjesto održavanja Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi

19:30 sati.

Predavanje *Požeški arhiv- prošlost, sadašnjost i budućnost*
Autor(i) programa: Zdeslav Španiček
Trajanje programa: 07. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Dana 7. lipnja 2024. godine u 19:30 sati u prostorijama Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi održat će se predavanje „POŽEŠKI ARHIV-PROŠLOST, SADAŠNOST, BUDUĆNOST“. Cilj predavanja je upoznati javnost s temeljnom ulogom arhiva kao javne ustanove na prostoru Požeško-slavonske županije. Predavanje će obuhvatiti dugu tradiciju arhivske službe koja na ovom prostoru seže od početka 14. stoljeća. U drugom dijelu predavanja posjetiteljima će se govoriti o načinu istraživanja u arhivu i izuzetnom istraživačkom potencijalu pojedinih cjelina arhivskog gradiva. Zadnji dio predavanja navest će buduće tendencije koje se javljaju u arhivskoj službi, s naglaskom na njihovu primjenu na požeškom arhivu. Kao glavni preduvjet svih budućih pozitivnih praksi arhivske službe na prostoru Požeško-slavonske županije, osiguravanje je novog radnog i spremišnog prostora. Rješavanje ovog izazova je na vidiku i njegovim okončanjem dao bi se snažan poticaj javnom i kulturnom djelovanju požeškog arhiva. Predavanje će održati Zdeslav Španiček, voditelj Državnog arhiva u Slavonskom Brodu-Odjela u Požegi.

10. lipnja 2024.

Državni arhiv u Slavonskom brodu, Ogranak Matice Hrvatske u Slavonskom Kobašu; mjesto održavanja Društveni dom u Slavonskom Kobašu

18:00 sati.

Predavanje *Život i rad ing. Šumarstva Ante Premužića*
Autor(i) programa: Josip Jagodar
Trajanje programa: 10. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Dana 10. lipnja 2024.godine u 18:00 sati u Društvenom domu u Slavonskom Kobašu održat će se predavanje o Anti Premužiću koji je rođen u Slavonskom Kobašu, graditelju brojnih

planinarskih putova. Najpoznatija planinarska staza koju je projektirao kroz sjeverni i srednji Velebit nazvan je upravo po njemu „Premužićeva staza“. Svečani program započinje otkrivenjem spomen-ploče u čast Anti Premužiću i otvorenjem izložbe "150 godina organiziranog planinarstva u Hrvatskoj“. Održat će se predavanje o životu i radu ing. Ante Premužića, u organizaciji Državnog arhiva u Slavonskom Brodu i Ogranka Matice Hrvatske u Slavonskom Kobašu. Predavanje će održati doc. dr.sc. Josip Jagodar, ravnatelj Državnog arhiva u Slavonskom Brodu i predsjednik Ogranka Matice Hrvatske u Slavonskom Kobašu.

11. lipnja 2024.

Državni arhiv u Slavonskom Brodu, Hrvatsko planinarsko društvo, Planinarsko društvo „Dilj Gora“; mjesto održavanja Velika dvorana Državnog arhiva u Slavonskom Brodu

I.

18:00 sati.

Predavanje „100 godina planinarstva u Slavonskom Brodu“; izložba „150 godina organiziranog planinarstva u Hrvatskoj“

Autor(i) programa: Siniša Damjančić; Hrvatsko planinarsko društvo

Trajanje programa: 11. lipnja 2024.; 11.-25. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Sljedeći dan 11. lipnja 2024.godine u 18:00 sati u Velikoj dvorani Državnog arhiva u Slavonskom Brodu bit će prikazana izložba :“150 godina organiziranog planinarstva u Hrvatskoj“ i predavanje pod nazivom „100 godina planinarstva u Slavonskom Brodu“. Ovo predavanje održat će gosp. Siniša Damjančić, profesor geografije i predsjednik Planinarskog društva „Dilj Gora“ iz Slavenskog Broda.

Gostujuća izložba bit će otvorena dana za javnost od 11.lipnja do 25. lipnja 2024. godine u Velikoj dvorani Državnog arhiva u Slavonskom Brodu.

13. lipnja 2024.

Državni arhiv u Slavonskom Brodu- Odjel u Požegi, Hrvatsko planinarsko društvo „Sokolovac“; mjesto održavanja „Požeška kuća: Centar za posjetitelje u Požegi

19:30 sati.

Predavanje *Trag planinara u arhivskim zapisima*

Autor(i) programa: Goran Hruška

Trajanje programa: 13. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Dana 13.lipnja 2024.g., u 19:30 sati u prostorijama Požeške kuće: Centar za posjetitelje u Požegi održat će se predavanje „Trag planinara u arhivskim zapisima“. Tokom ove godine se obilježava 150 godina organiziranog planinarenja u Hrvatskoj. Požeško planinarsko društvo „Sokolovac“ je jedno od starijih u Hrvatskoj, osnovano 1898. godine. S obzirom da se starije arhivsko gradivo ovog društva čuva u Državnom arhivu u Slavanskom Brodu-Odjelu u Požegi, povodom Međunarodnog tjedna arhiva održat će se predavanje „Trag planinara u arhivskim zapisima“. Na predavanju će se dati naglasak na povijesti požeškog planinarstva kroz proteklih više od 120 godina.

Organizatori predavanja su Državni arhiv u Slavanskom Brodu-Odjel u Požegi i Hrvatsko planinarsko društvo „Sokolovac“ Požega. Predavanje će održati arhivist Goran Hruška.

Kroz razdoblje trajanja događanja odvijati će se i vodstva kroz arhivska izdanja i njihova promotivna prodaja.

Državni arhiv u Sisku

Frankopanska 21
44000 Sisak
tel.: 044 525 060
faks: 044 540 860
Ravnateljica: Nela Kušanić
e-pošta: info@dask.hr/
<http://www.dask.hr>

06. lipnja 2024. i 13. lipnja 2024.

Državni arhiv u Sisku

19:00 sati.

Prezentacije *Zbirke gramofonskih ploča Ivana Mirnika*

Autor(i) programa: Ivan Mirnik

Trajanje programa: 06. i 13. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Nakon četrnaest prezentacija audio zapisa realiziranih u razdoblju od 2012. do 2018. godine kojima smo, doduše samo djelomično, predstavili sadržaj vrlo vrijedne zbirke gramofonskih ploča, Siščanina, ing. Velimira Krakera, ove godine započinjemo s predstavljanjem još jedne dragocjene zbirke audio zapisa. Riječ je o zbirci gramofonskih ploča koja uključuje pretežito šelak ploče (šelak – prethodnica vinila) u vlasništvu dr. Ivana Mirnika iz Zagreba. Zbirka je začeta krajem 1950-ih godina i još raste tako da nije moguće precizno utvrditi broj ploča koje sadrži. No, posebnost zbirke je, prije svega, u njenom sadržaju koji uključuje i raritete.

Evo što o zbirci, između ostaloga, kaže njen vlasnik, gospodin Ivan Mirnik, inače cijenjeni hrvatski arheolog i numizmatičar, od 1985. u statusu muzejskog savjetnika u miru i znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju (izvadak iz teksta za deplijan):

„Najveći dio diskoteke dobio sam na poklon od brojnih rođaka i još brojnijih prijatelja, kako svojih, tako i onih mojih roditelja – kada bih sastavio njihov popis, bio bi to pravi telefonski imenik. A manji dio sam otkupio. I danas imam nekolicinu dragih prijatelja u domovini i inozemstvu, koji u moje ime uokolo tragaju i donose mi ili šalju jedinstveni zvučni materijal. Od većih cjelina moram navesti sljedeće zbirke, koje su sada kod mene i držim ih uglavnom kao takve: Roberta Milana Alexandera, prof. Uroša Duišina, grofa Stjepana Erdödyja (nekada u kaštelu u Jastrebarskom), Ivana Gerersdorfera, Drage Leontića Plavše (iz Antofagaste i Iquiquea, Chile), Eduarda Nöthiga (Đurđevac/Bjelovar), Branka Polića, Františka Zdvoržaka, Nikole Zekića (Podgorica), kao i dr. Osvina Zimmermanna.“

Prva prezentacija posvećena je poznatom hrvatskom opernom pjevaču, a održat ćemo ju pod naslovom: *„Bogdan pl. Vulaković, bariton iz susjedstva“*, a drugom ćemo obilježiti stotu obljetnicu smrti skladatelja Giacoma Puccinia. Druga prezentacija organizirana je pod naslovom: *„Puccini na ranim snimkama solista Zagrebačke opere. U povodu stote obljetnice skladateljeve smrti“*.

Nadamo se publici svih dobnih skupina, glazbeno obrazovanih i onih koji samo vole glazbu.

10. lipnja 2024.

Državni arhiv u Sisku

19:00 sati.

Prezentacija: „*Kako su Sišćani osvojili Kilimanjaro?*“

Autor(i) programa: Siniša Žegor

Trajanje programa: 10. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Povodom Međunarodnog dana/Tjedna arhiva Državni arhiv u Sisku organizira javnu prezentaciju pod naslovom „Kako su Sišćani osvojili Kilimanjaro“. Ovom prezentacijom foto i video dokumenata snimljenih na planinarskoj ekspediciji kojoj je prošle godine prisustvovala skupina od šest Sišćana predstaviti ćemo iskustva i izazove s kojima se susreću sudionici ovakvih planinarskih poduhvata. Autor prezentacije i predavač će biti Siniša Žegor, jedan od sudionika ekspedicije i jedan od onih koji su doista uspjeli i osvojiti sam vrh Kilimanjara. Najveći dio foto i video materijal koji će biti predstavljen snimljen je vrhunskim kamerama i iskusnim okom Dalibora Andresa, autora niza foto izložaba (ponajviše podmorja iz svih krajeva svijeta), no, pored njega autori su i Niko i Siniša Žegor. Vidjet ćemo čudesan svijet kojeg karakteriziraju kontrast bogate flore i faune nacionalnog parka u podnožju Kilimanjara nasuprot surovom i škrtom okolišu vrha. Predstaviti će nam zanimljive vodiče bez kojih ekspedicija ne bi bila moguća kao i lokalne običaje koji prate i slave svaku uspješno izvedenu ekspediciju. Prezentacija je namijenjena svima kojima su privlačni izazovi ovakvoga tipa, planinarima, alpinistima, avanturistima i ostalim znatiželjnicima. Naglasiti će na kraju važnost postojanja zapisa koji svjedoče o ovakvim poduhvatima i bez kojih priče o njima ne bi bile vjerodostojne, a buduće takve ekspedicije bi bile daleko teže bez ovako zabilježenih iskustava.

Državni arhiv u Splitu

Ulica glagoljaša 18
21000 Split
tel.: 021 348 914
Ravnateljica: Bruna Horović Vuković
e-pošta: administracija@das.hr
<http://www.das.hr/>

13. lipnja 2024.

Državni arhiv u Splitu

Internetska poveznica događaja: <http://www.das.hr/>

11:00 sati.

I.

Predstavljanje putopisa i izložba *Na Mrljan*
Autor(i) programa: Bruna Horović Vuković, Vesna Rimac
Trajanje programa: 13. – 28. lipnja 2024.

II.

Predstavljanje knjige *Penjačevi zapisi*
Autor(i) programa: Stipe Božić
Trajanje programa: 13. lipanj 2024.

Program obuhvaća:

I.

Tragom rukopisa Dragutina Hirca, koji boravi u Dalmaciji između 1904. i 1907. godine, Split posjećuje u rujnu 1905., a na Marjan se penje 19. rujna 1905., predstavljamo javnosti njegov putopis „Između Krke i Cetine“. QR kodovima posjetitelje ćemo usmjeriti na transliterirani tekst kao i na digitalizirani izvornik na portalu e-Kultura. „*Dođem do monumentalnoga zdenca i zapitam nekoga čovjeka kuda se ide na Marjan. – Na „Mrljan“ gospodine, ovuda, ali možete i onuda, ili ovuda gore, onuda dolje.*“ Predstavljanje putopisa bit će popraćeno izložbom arhivskih dokumenata, iz razdoblja od 15. st. do 70-ih godina 20. stoljeća, koji svjedoče o svetom brdu Marjan.

II.

Stipe Božić, naš najuspješniji alpinist, predstaviti će nam svoju knjigu *Penjačevi zapisi*. Predstavljanje će biti popraćeno multimedijalnom prezentacijom fotografija i videozapisa koje je Božić zabilježio u svojim alpinističkim pohodima. Ovime posebno slavimo i 45 godina od Božićevog prvog osvajanja Mount Everesta.

Državni arhiv u Šibeniku

Velimira Škorpika 6/A
22 000 Šibenik
tel.: 022 310 670
Ravnateljica: Nataša Mučalo
e-pošta: dasi@dasi.hr
www.dasi.hr

12. lipnja 2024.

Državni arhiv u Šibeniku

Internetska poveznica događaja: <https://ekultura.hr/virtual-exhibitions/>

Virtualna izložba *Ante vitez Šupuk i njegov grad*

Autor(i) programa: Branimir Renje

Trajanje programa: trajno

Program obuhvaća:

Povodom 120. obljetnice smrti Ante Šupuka, najuspješnijeg šibenskog (grado)načelnika koji je udario temelje modernog Šibenika i ostavio trajan i neizbrisiv trag u povijesti Krešimirova Grada, Državni arhiv u Šibeniku priređuje virtualni izložbu Ante vitez Šupuk i njegov grad na portalu eKultura. Izložba je prvobitno postavljena 2018. godine u Šibeniku u organizaciji Državnog arhiva u Šibeniku i Muzeja grada Šibenika, a gostovala je u nekoliko hrvatskih gradova.

Ante Šupuk izabran je za načelnika 15. siječnja 1873. godine nakon pobjede narodnjaka na općinskim izborima. Istovremeno je bio zastupnik u Pokrajinskom saboru u Zadru te u Carevinskom vijeću u Beču.

Nizom važnih infrastrukturnih projekata koje je ostvario tijekom tri desetljeća upravljanja šibenskom općinom (željeznička pruga Siverić – Šibenik, gradnja vodovoda, suvremene bolnice paviljonskog tipa, zgrade suda, izgradnja hidroelektrane na izmjeničnu struju na Skradinskom buku odnosno cjelovitog sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije izmjenične struje i dr.) Šibenik je uveo u 20. stoljeće.

Bio je političar i poduzetnik, čovjek ispred svoga vremena, koji je sve svoje znanje i moć koristio kako bi osigurao razvoj grada i boljitak svojih sugrađana.

Državni arhiv u Varaždinu

Koprivnička ulica 51
42000 Varaždin
tel.: 042 332 500
faks: 042 332 508
Ravnatelj: Damir Hrelja
e-pošta: dav@dav.hr
<http://www.dav.hr/>

12. lipanj 2024.

I.

Državni arhiv u Varaždinu i Muzej planinarstva Ivanec

Internetska poveznica događaja: <http://www.dav.hr/>

18:00 sati.

Izložba fotografija „U zagrljaju snježne Ivanščice“
Autor(i) programa: Zoran Stanko
Trajanje programa: 12.-21. lipanj 2024.

II.

Državni arhiv u Varaždinu

Internetska poveznica događaja: <http://www.dav.hr/>

18:30 sati.

Predavanja *Prirodne znamenitosti Ivanščice; Ivančica i hrvatsko srednjovjekovlje*
Autor(i) programa: Dubravko Šincek; Petar Babić
Trajanje programa: 12. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

I.

Povodom Međunarodnog dana arhiva u prostorijama Državnog arhiva u Varaždinu bit će postavljena izložba fotografija planinske tematike naslova: „U zagrljaju snježne Ivanščice“. Riječ je o gostujućoj izložbi Muzeja planinarstva iz Ivanca. Autor fotografija je Zoran Stanko, a kustosica izložbe Ana Škriljevečki. Izložba prikazuje deset odabranih snimaka, na kojima je fotograf zabilježio ljepotu Ivanščice, najviše planine Hrvatskog zagorja u zimsko doba. Nazivi djela „Bijelo Zagorje“, „Zimski plameni oblaci“ i „Smrznuta sova čeka planinare“ upućuju na jedinstveni doživljaj najveće zagorske gore pod snježnim pokrivačem iz perspektive strastvenog planinara i zaljubljenika u fotografiju. **Zoran Stanko** rođen je u Varaždinu, odrastao u Ivancu, a trenutno živi u Zagrebu. Fotografijom se počeo baviti u mladosti, a ta je ljubav svakom godinom postajala sve veća. Svaki slobodni trenutak pokušava provoditi u planinama te tako spaja svoja dva najdraža hobija: planinarenje i fotografiranje. Održao je nekoliko samostalnih izložbi fotografija. Za svoje radove dobio je više priznanja i nagrada od kojih vrijedi istaknuti pobjedu na fotografskom natječaju Svjetske meteorološke organizacije,

objavu fotografije na naslovnici Ujedinjenih naroda i nagradu na fotografskom natječaju National Geographic Hrvatska.

II.

Dubravko Šincek: Prirodne znamenitosti Ivanšćice

Ivanšćica, kao najviša hrvatska planina sjeverno od rijeke Save svojim položajem i visinom dominira nadaleko nad okolnim brežuljcima i ravninama. Unatoč tome do sada je privukla tek mali broj istraživača pa su mnoge zanimljivosti, naročito botaničke ostale skrivene do današnjih dana. Dubravko Šincek će nam u ovom predavanju predstaviti upravo te, široj javnosti manje poznate prirodne znamenitosti.

Dubravko Šincek bavi se planinarenjem i jedan je od najboljih poznavatelja brdskog dijela sjeverozapadne Hrvatske. Na svojim čestim planinarskim odredištima na Ivančici i Ravnoj gori istražuje biljne vrste. Autor je knjige Biljni svijet Ivančice i Ravne gore te koautor knjiga Botanički važna područja Hrvatske i Đurđevečki peski. Kao suradnik Arheološkog odjela GMV-a učestvovao je u arheološkim istraživanjima.

Petar Babić: Ivančica i hrvatsko srednjokovlje

Ivančica je povijesno predstavljala sve od mjesta štovanja, preko prirodne barijere napredovanju, do obrambenog sustava pojačanog utvrdama. Kroz sadržaj knjige “Zidine u šumi”, ali i uz pokoji opasku sa strane, Petar Babić će pojasniti posebnosti spoja prirodne i kulturne baštine na najvišoj zagorskoj gori.

Petar Babić profesor je povijesti, engleskog jezika i književnosti. Također radi i kao spašavatelj u Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja – stanica Varaždin, zaljubljenik u prirodu, a poznat je i kao glazbenik na alternativnoj glazbenoj sceni. Autor je izuzetno tražene knjige ‘Zidine u šumi’ koja se bavi utvrdama na južnom obronku Ivančice. Ova knjiga najtraženije je izdanje Državnog arhiva u Varaždinu, cijela naklada rasprodana je u dva mjeseca.

Državni arhiv u Virovitici

Trg bana J. Jelačića 24

33000 Virovitica

tel.: 033 801 900

faks: 033 801 902

Ravnateljica: Dijana Cenger

e-pošta: arhiv.virovitica@vt.t-com.hr ; davt.tajnistvo@vt.t-com.hr

<http://www.davt.hr/>

07. lipnja 2024.

Državni arhiv u Virovitici

Internetska poveznica događaja: <http://www.davt.hr/>

10:30 sati.

Otvorenje izložbe Papuk – panonska planina

Autor(i) programa: Maja Androš, Vedrana Ćorić, Ivan Trenkl

Trajanje programa: 07.-14. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Izložba je koncipirana kao prikaz javnog i privatnog arhivskog gradiva vezanih uz papučko gorje s naglaskom na rad i gradivo Javne ustanove Park prirode Papuk kao stvaratelja na području nadležnosti Državnog arhiva u Virovitici. Svrha ove izložbe je upoznati odnosno podsjetiti javnost na iznimno veliko kulturno, povijesno, antropološko i prirodno bogatstvo koje Papuk, ne smijemo reći „skriva“, nego štoviše, obilno nudi na uporabu i divljenje svakom svom stanovniku i posjetitelju i tako već stoljećima. Izložba prikazuje najznačajnije povijesne i prirodne lokalitete dijela Parka prirode Papuk unutar administrativnih granica Virovitičko-podravske županije kao što su posebno zaštićena područja Park šuma Jankovac, posebni rezervat šumske vegetacije Sekulinačke planine, spomenici prirode Dva hrasta i stanište tise te posebni floristički rezervat Turjak-Mališćak-Pliš-Lapjak. Izlaganjem eksponata na otvorenom prostoru u središtu Virovitice imamo želju između ostalog potaknuti turističku frekventnost Parka prirode Papuk, a time i županije.

Državni arhiv u Vukovaru

Županijska 66
32000 Vukovar
tel.: 032 425 195
Ravnatelj: Petar Elez
e-pošta: drzavni.arhiv.vu@davu.hr
<http://www.davu.hr/>

06. lipnja 2024.

Državni arhiv u Vukovaru

Internetska poveznica događaja: <http://www.davu.hr/>

12:00 sati.

Javno predavanje i otvorenje izložbe umjetničkih fotografija: *Hrvatske planine*.

Autor(i) programa: Zvonimir Tanocki

Trajanje programa: 06. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Zvonimir Tanocki (Vinkovci, 1960.) je jedan od malobrojnih fotografa koji sve svoje umjetničke misli uspijeva izreći isključivo kroz medij fotografije i koji se oslanja na tradicionalna znanja i vještine elementarnog fotografskog umijeća. Tijekom 40 godina svog fotografskog rada stvorio je bogati dokumentarij, kojeg možemo smatrati vizualnim memoarima njegovog života ali i sintezom socijalnih promjena jednog prostora i protoka vremena. U njegovom radu anticipirani su svi aspekti dokumentarnog pristupa fotografiji, a odmjerena kompozicija, sugestivnost osvjetljenja i spontanost trenutka, koji uspijeva zabilježiti objektivom, odaju umjetničku sklonost komponiranju. Dokumentarnost njegovih fotografija ne temelji se na senzacionalnosti već na egzistenciji svijeta, koja se izražava kroz svakodnevne događaje, jer se usmjerava dokumentiranju običnog života. Baš taj spontani i intuitivni pristup daje njegovoj fotografiji jedinstveni kadar koji se ne može postići planiranjem i namještanjem. Njegove fotografije odražavaju bressonovski duh odlučujućeg trenutka koji je za dobru fotografiju nezaobilazan. Snažan instinkt za hvatanjem spontane geste i njeno oblikovanje bez umjetnog manipuliranja daje nam osjećaj da je pred nama istinski, nepatvoreni život. Dobitnik je više hrvatskih i međunarodnih nagrada i priznanja, uključujući i nagrade za prvo osvojeno mjesto, za umjetničku fotografiju.

U povodu obilježavanja Međunarodnog dana i Tjedna arhiva 2024. Zvonimir Tanocki će održati javno predavanje i predstaviti izložbu fotografija čiji su zajednički motiv hrvatske planine. Spomenute su fotografije osim na poticaj osobnog umjetničkog nerva nastale i u kontekstu višedesetljetnog pasioniranog autorovog sudjelovanja u radu i izletima više planinarskih društva, kao i u akcijama spašavanja Hrvatske gorske službe spašavanja.

Državni arhiv u Zadru

Ruđera Boškovića 1

23000 Zadar

tel.: 023 211 530

faks: 023 214 908

Ravnatelj: dr. sc. Ante Gverić

e-pošta: dazd@dazd.hr

<http://www.dazd.hr/>

13. lipnja 2024.

Državni arhiv u Zadru, Planinarsko društvo „Paklenica“, čitaonica Arhiva

Internetska poveznica događaja: <http://www.dazd.hr/>

12:00 sati.

Predavanje „*O zadarskom planinarstvu*“

Autor(i) programa: Mladen Masar

Trajanje programa: 13. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Državni arhiv u Zadru u suradnji s Planinarskim društvom „Paklenica“ organizira predavanje naslovljeno „*O zadarskom planinarstvu*“. Predavač Mladen Masar prikazat će svoje iskustvo korištenja arhivskog gradiva za potrebe izrade monografije s temom razvoja organiziranog planinarstva na području Zadra: od samih početaka krajem 19. stoljeća, kroz cijelo 20. stoljeće – do današnjeg, suvremenog planinarstva.

Izlaganje prati nastanak, rad i kontekst djelovanja prvog dalmatinskog Planinarskog i turističkog društva *Liburnia*, prvog poratnog Planinarskog društva *Liburnija* i zatim PD *Paklenica*, ali zahvaća i šire teme planinarstva na zadarskom području općenito. Izletništvo, speleologija, alpinizam i druge sastavnice planinarstva promatraju se u društvenom okruženju Zadra kao glavnog grada nekadašnje austro-ugarske pokrajine Dalmacije, Zadra pod talijanskom okupacijom i Zadra od Drugog svjetskog rata do danas. Isto tako, prate se i organizirane planinarske aktivnosti u širem kontekstu hrvatskog planinarstva.

14. lipnja 2024.

Državni arhiv u Zadru, Izložbena dvorana Državnog arhiva u Zadru

Internetska poveznica događaja: <http://www.dazd.hr/>

12:00 sati.

Otvorenje izložbe „*Državni arhiv u Zadru - pogled u arhivsko spremište*“

Autor(i) programa: Dubravka Kolić, Anamaria Perović

Trajanje programa: 14.-30. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

U godini u kojoj Državni arhiv obilježava 400 godina kontinuiranog djelovanja odlučili smo predstaviti neke od reprezentativnih i ilustrativnih primjeraka arhivskih dokumenata koji su nastali u rasponu više od tisuću godina.

Poticaj su nam bile nove tehničke mogućnosti kvalitetnog snimanja i prezentiranja dokumenata kao i mobilnost izložbenih plakata.

Izložbu smo, prvenstveno namijenili mladoj publici, polaznicima viših razreda osnovnih škola i srednjoškolcima u želji da ih upoznamo sa kulturnom baštinom koju čuvaju arhivi, posebice onom koju u njihovom gradu čuva Državni arhiv u Zadru. Namjera nam je plakatima obići osnovne i srednje škole u Zadru i približiti se svojim sadržajima populaciji viših razreda osnovne škole i srednjoškolcima i na taj način umanjiti informacijskih deficit koji arhivi imaju u odnosu na druge baštinske ustanove. Osim toga želimo osvijestiti činjenicu da se u našoj ustanovi čuvaju dokumenti spomeničke vrijednosti od značaja za hrvatsku povijest.

Sadržaj 15 plakata govori o tradiciji čuvanja dokumenata i osnivanju Arhiva, a zatim kronološki prati razdoblja dalmatinske povijesti od srednjeg vijeka do 20. stoljeća. Nadalje su predstavljene pojedine važne skupine gradiva kao što su samostanski spisi, bilježnički spisi, osobni i obiteljski fondovi, matične knjige i spisi bratovština, arhivske zbirke te skupina izložaka koju smo nazvali Kazalište, glazba i slikarstvo. Gradivo Arhiva Zadarske nadbiskupije koji je odjel Državnog arhiva u Zadru predstavljeno je posebno, kao i Odjel arhivske knjižnice te odjel DAZD-a u kojem se provode postupci restauracije, konzervacije i digitalizacije.

Državni arhiv u Zagrebu

Opatička 29
Florijana Andrašeca 18 (privremena adresa)
10000 Zagreb
tel.: 01 4807 150
faks: 01 4807 157
Ravnatelj: Željka Dmitrus Purić
e-pošta: info@daz.hr
<http://www.daz.hr/>

03. lipnja 2024.

Državni arhiv u Zagrebu, čitaonica

Internetska poveznica događaja: <https://daz.hr/dan-grada-zagreba/>

12:30 sati.

Radionica „Vremenska kapsula“

Autor(i) programa: Željka Dmitrus Purić, Ivana Ciko Vidović, Ema Zajec, Mihaela Barbaric, Nina Čosić

Trajanje programa: 03.-07. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Radionica obuhvaća predstavljanje radnih materijala učenicima, a koji će se koristiti na radionici. Materijali se odnose na imitaciju pergamene, pero, tinte i pečate s ciljem da se učenici upoznaju s načinom pisanja dokumenata u srednjem vijeku i izazovima koje su notari tad imali.

Učenici se podučavaju i pojmu vjerodostojnosti i autentičnosti dokumenata povlačeći usporedbu s pečatiranjem dokumenata i ovjeravanjem dokumenta kakvo danas poznajemo. Učenici će imati zadatak da na papir zapišu svoja razmišljanja, želje i maštanja i zapečate u „vremensku kapsulu“ koja će se otvoriti za 20 godina, kad budu odrasli ljudi od 30-ak godina. Intencija je da se sebi obraćaju i kao odraslima, da zapišu kako se zamišljaju za 20 godina; gdje će živjeti, što će raditi, kakve će odnose s drugim ljudima uspostaviti etc.

11. lipnja 2024.

Državni arhiv u Zagrebu, mjesto održavanja Tomislavov dom

Internetska poveznica događaja: <https://daz.hr/planina-iznad-grada/>

13:00 sati.

Izložba „Planina iznad grada“

Autor(i) programa: Lea Kasabašić, Mihaela Barbaric, Marija Zorko

Trajanje programa: 11. lipnja-31. prosinca 2024.

Program obuhvaća:

Povodom Međunarodnog tjedna/dana arhiva Državni arhiv u Zagrebu je u skladu s nacionalnom temom „U planine“, postavio prigodnu izložbu „Planina iznad grada“. Izložba tematski obuhvaća raznovrsne teme vezane uz Medvednicu, korelaciju odnosa glavnog grada Zagreba i planine koja se nad njime uzdiže.

Prezentirano je najvećim dijelom gradivo iz Državnog arhiva u Zagrebu, no uključeno je i gradivo iz drugih baštinskih ustanova te autorska djela slikara i fotografa. Izložba je namijenjena širokoj publici; od učeničke i studentske populacije, turistima, planinarima, rekreativcima i ostalim zainteresiranim građanima, a sadržajem će se odlično uklopiti u mjesto otvorenja i postavljanja – Tomislavom dom na Sljemenu gdje će biti postavljena do kraja 2024. godine.

Hrvatski memorijalno dokumentacijski centar Domovinskog rata

Marulićev trg 21

10000 Zagreb

tel.: 01 4801 915

faks: 01 4828 268

Ravnatelj: dr.sc. Ante Nazor

e-pošta: centar@centardomovinskograta.hr

<http://www.centardomovinskograta.hr/>

03. lipnja 2024.

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata

Internetska poveznica događaja: <http://www.centardomovinskograta.hr/>

Ratovanje u planinama-Planinska satnija Velebit

Autor(i) programa: Tomislav Šulj, Darko Berljak

Trajanje programa: 03.-09. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Planine su najdojmljiviji reljefni oblici na Zemljinoj površini. Nažalost, planine nisu ostale pošteđene brojnih i tragičnih ljudskih obračuna i ratova. U Domovinskom ratu tri planine u Hrvatskoj od Papuka u Slavoniji, najveće Velebita do najviše Dinare bile su poprište velikih borbi, pritom od velikog značaja za uspješnu provedbu vojnog oslobođenja naše države. U tim borbama sudjelovao je veliki broj postrojbi Hrvatske vojske; gardijskih i pričuvnih brigada, kao i postrojbi za specijalne namjene. Jednako tako planinsko ratovanje odredilo je ratni put svih specijalnih jedinica MUP-a RH, koje su provele gotovo četiri godine držeći položaje i oslobađajući planinsko područje Velebita. No posebnost ratovanja u hrvatskim planinama najviše se ogleda u djelovanju Planinske satnije Velebit. Naime, Planinsku satniju Velebit zbog svojih specijalnosti uistinu je teško usporediti s ijednom ratnom postrojbom jer su ju ustrojili i u njoj su djelovali vrhunski hrvatski alpinisti, speleolozi, planinari i gorski spašavatelji. Zapovjednik Planinske satnije Velebit bio je poznati zagrebački alpinist, Jerko Kirigin.

Znanstvena knjižnica Zadar

Ante Kuzmanića 3

23000 Zadar

tel.: 023 211 365; 023 214 911; 023 214 892

faks: 023 312 129

v.d. ravnatelj: Marijana Senkić-Klapan

e-pošta: zkzd@zkzd.hr

<http://www.zkzd.hr>

03. lipnja 2024.

Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru

Izložba *Nacionalni park Paklenica - izbor iz fonda Znanstvene knjižnice Sveučilišta u Zadru*

Autor(i) programa: Ivona Matijević, Marija Župan

Trajanje programa: 03.-09. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

Prostor Paklenice proglašen je nacionalnim parkom davne 1949. godine, što ga čini drugim najstarijim nacionalnim parkom u Hrvatskoj, a ujedno se nalazi i na Popisu svjetske baštine UNESCO-a. Na taj način nastojalo se očuvati najveći šumski prostor u Dalmaciji. Nacionalni park Paklenicu čine velike šumske površine te geomorfološke specifičnosti, a posebno valja istaknuti kanjone Veliku i Malu Paklenicu. Tema Međunarodnog tjedna arhiva 2024. je „planinarstvo“, u sklopu kojeg će Znanstvena knjižnica Sveučilišta u Zadru predstaviti izbor iz fonda o temi vezanoj za Nacionalni park Paklenica izložbom knjižnične građe koja prikazuje specifičnosti Paklenice. Zadarski pjesnik Petar Zoranić upravo nadahnut ljepotama Paklenice napisao je prvi hrvatski roman „Planine“ 1536. godine. Izložba će se održati od 3. do 9. lipnja 2024. godine te će ukazati na važnost NP Paklenica za stanovnike Hrvatske.

Knjižnice grada Zagreba

Vodovodna 13

10000 Zagreb

voditeljica: Svjetlana Ciglar

e-pošta: knjiznica.vladimira.nazora@kgz.hr

04. lipnja 2024.

Knjižnica Vladimira Nazora

Internetska poveznica događaja: <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/nacela-zdrave-prehrane-za-djecu/66967>

18 sati.

Prezentacija *Načela zdrave prehrane za djecu*

Autor(i) programa: Katja Radolović, Vlatka Sambolec

Program obuhvaća:

Katja Radolović, studentica diplomskog studija Nutricionizma na Prehrambeno - biotehnološkom fakultetu i voditeljica kulinarskih radionica u Centru za kulturu prehrane kroz prezentaciju će održati predavanje o važnosti pravilne prehrane djece. Savjetovat će roditelje i odgajatelje kako pravilno slagati jelovnike, na što obratiti pažnju prilikom biranja kvalitetnih namirnica, kako ih kombinirati i pripremati.

Katja Radolović rodom je iz Istre, te gaji veliku ljubav prema domaćoj, tradicionalnoj hrani s naših prostora, što nastoji prenijeti i na svojim radionicama. Smatra kako hrana najbolje povezuje ljude, te kako su kvalitetni sastojci i dobro društvo recept su za vrhunska jela. Osim kuhanja, poseban interes joj je i dijetoterapija, odnosno liječenje i prevencija bolesti prehranom. Na taj način, kuhanje može biti idealan alat za postizanje optimalnog zdravlja. Vjeruje kako se nutricionizam i kuhanje izvrsno nadopunjuju, stoga u svom radu želi spojiti teorijsku podlogu znanosti o prehrani i praktičnu primjenu u kuhinji.

Pravilna prehrana zasigurno će pomoći i motivirati za planinarenje i boravak na svježem zraku, što se neminovno uklapa u ovogodišnju temu Međunarodnoga tjedna arhiva u Hrvatskoj.

Hrvatski glazbeni zavod

Gundulićeva 6-6A

10000 Zagreb

tel.: 01 4830 822; (0)99 536 1489

ravnatelj: Romana Matanovac Vučković

e-pošta: hgz@hgz.hr

<https://www.hgz.hr>

10. lipnja 2024.

I.

Komisija za glazbene knjižnice i zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara i Hrvatsko planinarsko društvo „Vihor“, Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu, mjesto održavanja Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Internetska poveznica događaja: <https://humkad.hr/>, <http://hpd-vihor.hr/>

19:00 sati.

Koncert *Iz repertoara planinara*

Autor(i) programa: Hrvatsko planinarsko društvo „Vihor“

Trajanje programa: 10. lipnja 2024.

II.

Komisija za glazbene knjižnice i zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara, mjesto održavanja Knjižnica Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Internetska poveznica događaja: <https://humkad.hr/>

19:00 sati.

Izložba *Planine kao skladateljska inspiracija*

Autor(i) programa: Članovi Komisije za glazbene knjižnice i zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva te Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara

Trajanje programa: 10. lipnja 2024.

Program obuhvaća:

I.

Pjesme su od davnina omiljene među planinarima, bilo da ih pjevaju tijekom planinarenja ili na druženjima. Tradicija amaterskog pjevanja među planinarima u Hrvatskoj još uvijek je očuvana, pa se tako i članovi pjevačkog zbora Hrvatskog planinarskog društva „Vihor“ iz Zagreba redovito sastaju kako bi uživali u zajedničkom muziciranju, pod vodstvom Vladimira Horvata. Za koncert uz Međunarodni tjedan arhiva odabrali su niz planinarskih pjesama (npr. *Za olujnih zimskih večeri*), kao i poznate starogradske i tradicijske pjesme iz raznih krajeva Hrvatske i inozemstva (npr. *Samobor je lepa varoš*, *Biljana platno beleše*), a izvest će ih uz pratnju gitare. Riječ je o amaterskom pjevačkom zboru, koji će s publikom podijeliti svoje

veselje u pjevanju i pokazati koliko je pjevanje u opuštenoj atmosferi lijep doživljaj. Koncert je namijenjen širokom krugu publike svih uzrasta. Ulaz je besplatan.

II.

Planine su bile izvorom inspiracije za brojne skladatelje. Djela kao što su *Scenes from the Scottish Highlands* Granvilla Bantocka, *Ljetni dan na planini* Vincenta d'Indyja i Eugéna Bozze, *Ce qu'on entend sur la montagne* Franza Liszta, *Noć na pustoj gori* Modesta Petroviča Musorgskog ili *Alpska simfonija* Richarda Straussa samo su neka od mnogih u kojima pronalazimo motiv planinâ. S druge pak strane, u zbornim skladbama hrvatskih skladatelja spominju se planine Gvozd, Marjan, Medvednica, Okić, Učka i Velebit. Napokon, *Suza za zagorske brege* jedna je od najomiljenijih kajkavskih popevki i svojevrsna himna kajkavskoga kraja. Na virtualnoj izložbi *Planine kao skladateljska inspiracija* predstavljamo izbor glazbene građe iz fondova glazbenih knjižnica u Hrvatskoj. Izložba će pratiti koncert *Iz repertoara planinara*, koji će se uz Međunarodni tjedan arhiva održati u Knjižnici Muzičke akademije. Ulaz je besplatan.

Hrvatsko arhivističko društvo

Hrvatsko arhivističko društvo strukovna je udruga koja okuplja i organizira stručne djelatnike i druge zainteresirane osobe i udruge radi promicanja i unapređenja arhivistike, arhivske struke kao i stručnog arhivskog rada u Republici Hrvatskoj. Društvo je osnovano 1954. pod nazivom Društvo arhivskih radnika Hrvatske, a od 1994. djeluje pod današnjim nazivom.

Osnovne su zadaće Društva:

- razvijanje svijesti o arhivskom gradivu kao općem kulturnom dobru i o potrebi njegove primjerene zaštite;
- unapređenje stručnih standarda u obradi arhivskog gradiva;
- poticanje i pomaganje obrazovanja i stručnog usavršavanja djelatnika u arhivima i pismohranama;
- poticanje zanimanja za korištenje arhivskog gradiva i popularizacija arhivske djelatnosti;
- zaštita interesa arhivske struke;
- promicanje općih arhivističkih načela i posebno načela etičkog kodeksa arhivista;
- razvijanje suradnje sa srodnim udrugama i organizacijama u zemlji i inozemstvu

U izvršavanju svojih zadaća Hrvatsko arhivističko društvo surađuje s ustanovama i udrugama na području Republike Hrvatske, osobito s arhivskim ustanovama i srodnim strukovnim udruženjima. Na međunarodnom planu Hrvatsko arhivističko društvo surađuje s tijelima Međunarodnog arhivskog vijeća, čije je Društvo član, te s nacionalnim arhivističkim udruženjima u većem broju europskih zemalja.

Hrvatsko arhivističko društvo
Marulićev trg 21
10000 Zagreb
tel. +385 (0) 98 9149 638 (tajnik)
tel. +385 (0)1 4801 906 (predsjednica)
e-pošta: had@arhiv.hr
<http://www.had-info.hr/>

Međunarodno arhivsko vijeće - *International Council on Archives (ICA)*

Međunarodno arhivsko vijeće - International Council on Archives (ICA) stručna je međunarodna arhivistička organizacija koja okuplja oko 1400 članova iz 199 zemalja i područja. Među članovima su nacionalni arhivi, stručna udruženja arhivista i drugih informacijskih stručnjaka, područni, gradski i lokalni arhivi, arhivi drugih organizacija ili pojedinaca te individualni članovi koji svojim osobnim angažmanom kroz djelovanje ICA-e žele doprinosti razvoju arhivske teorije i prakse u svijetu. Njezina je osnovna zadaća usmjerena na promicanje zaštite, razvoja i korištenja svjetske arhivske baštine, a njezin rad na zaštiti i očuvanju svjetske memorije usmjeren je i na unaprjeđivanje razmjene informacija uz poštivanje kulturnih različitosti. U osnovi njezinih nastojanja svijest je o vrijednosti arhivskih ustanova koje nose memoriju naroda, društava i njihovih identiteta, a ta je memorija ugaoni kamen suvremenog informacijskog društva. Arhivske su ustanove naime garancija službene informacije i znanja o povijesti pojedinih osoba, organizacija i država i time predstavljaju temelj zdrave demokracije, napretka i dobrog upravljanja.

Nastojanja ICA-e sukladna su nastojanjima pojedinih nacionalnih udruga i ustanova, a u onim područjima gdje slične nacionalne udruge još ne postoje, ICA nastoji pružati pomoć pri usmjeravanju profesionalnih nastojanja arhivista. Ona nastoji na različitim razinama, od lokalne do međunarodne, pružati potporu za razmjenu zajedničkih stručnih inicijativa. U okviru rada ICA-e osnivaju se ad hoc odbori i radne grupe na različitim razinama za rad na posebnim projektima i aktivnostima za rješavanje nekih gorućih pitanja. Na redovitoj godišnjoj konferenciji raspravljaju se glavni profesionalni problemi u interesu struke, a stručnoj su javnosti informacije o tom radu dostupne u redovitim godišnjim i povremenim publikacijama. Privremenim ili trajnim okupljanjem stručnjaka kroz sekcije povezane s posebnim sadržajima ili pitanjima objedinjuje se respektabilan rad brojnih profesionalnih udruga i arhivista međunarodnih organizacija lokalne uprave, poslovnih i radnih tijela, sveučilišta, vjerskih zajednica, parlamenata i političkih stranaka. Nazivi i interesi pojedinih sekcija potvrđuju sveobuhvatnost interesa ICA-e s obzirom na problematiku arhivske profesije u suvremenom svijetu: Sekcija za edukaciju i izobrazbu (SAE), Sekcija za arhive vjerskih tradicija (SAFT), Sekcija za arhitektonske zapise (SAR), Sekcija za poslovne (business) arhive (SBA), Sekcija za međunarodne organizacije (SIO), Sekcija za književne i umjetničke arhive (SLA), Sekcija za lokalne, gradske i područne arhive (SLMT), Sekcija profesionalnih udruga (SPA), Sekcija za sportske arhive (SPO), Sekcija za arhive i arhiviste

parlamenta i političkih stranaka (SPP), Sekcija za arhive sveučilišta i znanstvenoistraživačkih instituta (SUV), Sekcija za arhive i ljudska prava (SAHR).

ICA International Council on Archives

60 rue des Francs-Bourgeois

75003 PARIS, France

Tel: +33 (0)1 81 70 55 62

E-mail: ica@ica.org

Knjižicu uredila: Martina Piškor